

Budgetskrivelse 2027

Arbetsmarknads- och
socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Förändringar i omvärlden.....	5
Ny socialtjänstlag påverkar hela verksamheten	7
Ett gemensamt socialdataregister ska stödja utvecklingen	7
Bidragsreformen	7
Ökade krav i arbetet med barn och unga	8
Omfattande systemförändringar kopplat till migration och mottagande	10
Skifte i ansvarsfördelning genom samsjuklighetsreformen	11
Ökad hemlöshet och behov av långsiktiga boendelösningar	12
Det försämrade säkerhetsläget ökar kommunernas och socialtjänsternas ansvar	13
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	14
Prioriterade förflyttningar utifrån ny socialtjänstlag	14
Från bidragsreform till stärkt självförsörjning	16
Utvecklingsarbete om tidiga insatser för goda uppväxtvillkor	17
Likvärdiga uppväxtvillkor är hela stadens ansvar	17
Samverkan för tidiga insatser	18
Uppstartat arbete med samsjuklighetsreformen	19
Utvecklade styr- och ledningsprocesser möjliggör omställning	19
Ledningskommunikation som verktyg i omställningen	20
Utveckling mot en informationsdriven verksamhet	20
Handlingsplan beredskap skapar struktur	20
Stärkt kompetens, ledarskap och kapacitet för ett förändrat uppdrag	21
Plan för att behålla, utveckla och använda kompetens	21
Chefers förutsättningar och organisatorisk kapacitet	21

Kompetensförsörjning genom utveckling, lärande och attraktionskraft	22
Hållbart arbetsliv och friskfaktorer	22
Mänskliga rättigheter	22
Lokal utveckling	23
Kommunbidrag	24
Vikten av stabila ekonomiska förutsättningar framöver	24
Kostnader för aktivitetskravet och effekter på försörjningsstödet	25
Kostsamma effekter av reformer som berör barn och unga	26
Fortsatt osäkerhet om kostnader och ersättningar för flyktingmottagande	27
Ekonomiska risker med samsjuklighetsreformen	27
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	28
Begäran om investeringsram	33
Investeringsram	34

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden går in i 2027 i ett läge präglad av en omfattande reformagenda som på bred front förändrar socialtjänstens uppdrag, arbetssätt och ansvar. Samtidiga reformer såsom bland annat ny socialtjänstlag, bidragsreform med aktivitetskrav, reformer kring migration och flyktingmottagande, samt inom barn- och ungdomsvård och samsjuklighet innebär ökade krav på dokumentation, uppföljning, samverkan och rättssäker myndighetsutövning.

Utvecklingen går mot en mer kunskapsbaserad, datadriven och förebyggande socialtjänst, där tidiga insatser och samordning mellan olika aktörer blir centrala. Samtidigt ökar komplexiteten i målgruppernas behov, särskilt bland barn och unga samt hemlösa, vilket ställer krav på nämndens insatser och förmåga att skapa långsiktiga boendelösningar.

För nämndens verksamheter innebär detta ett omfattande omställningsarbete där nya arbetssätt behöver utvecklas parallellt med att befintliga insatser upprätthålls. Tyngdpunkten ligger på att stärka förebyggande arbete, ställa om från insats- till behovsstyrning och utgå mer konsekvent från invånarnas perspektiv. Arbetet med att öka självförsörjningen genom bidragsreformen och aktivitetskrav är centralt, liksom förstärkt samverkan med andra nämnder och aktörer kring tidiga insatser för barn och unga. För att möjliggöra omställningen krävs utvecklade styr- och ledningsprocesser, ökad digitalisering och förbättrad analysförmåga samt fortsatta satsningar på kompetensförsörjning och hållbart ledarskap.

Den höga reformtakten medför samtidigt ett betydande kostnadstryck. På kort sikt ökar kostnaderna för implementering, nya arbetssätt och utökade krav, medan eventuella effektivitetsvinster och minskade behov förväntas först på längre sikt. Särskilt kostnadsdrivande är aktivitetskravet inom försörjningsstödet, utvecklingen inom barn- och ungdomsvården, ökade boendekostnader samt osäkerheter kopplade till migration och ansvarsfördelning i samsjuklighetsreformen. Statsbidrag tillförs men bedöms inte fullt ut täcka kostnadsökningarna och är ofta tidsbegränsade, vilket skapar osäkerhet i planeringen.

Sammantaget står nämnden inför en period av omfattande förändring med höga krav på genomförandekraft, prioritering och samordning. För att klara uppdraget krävs stabila ekonomiska förutsättningar, tydlig ansvarsfördelning och fortsatta investeringar i lokaler, säkerhet och verksamhetssystem. Nämndens samlade bedömning är att omställningen är nödvändig för att långsiktigt stärka kvaliteten och möta Malmöbornas behov, men att den på kort sikt innebär ökade krav på resurser och organisatorisk kapacitet.

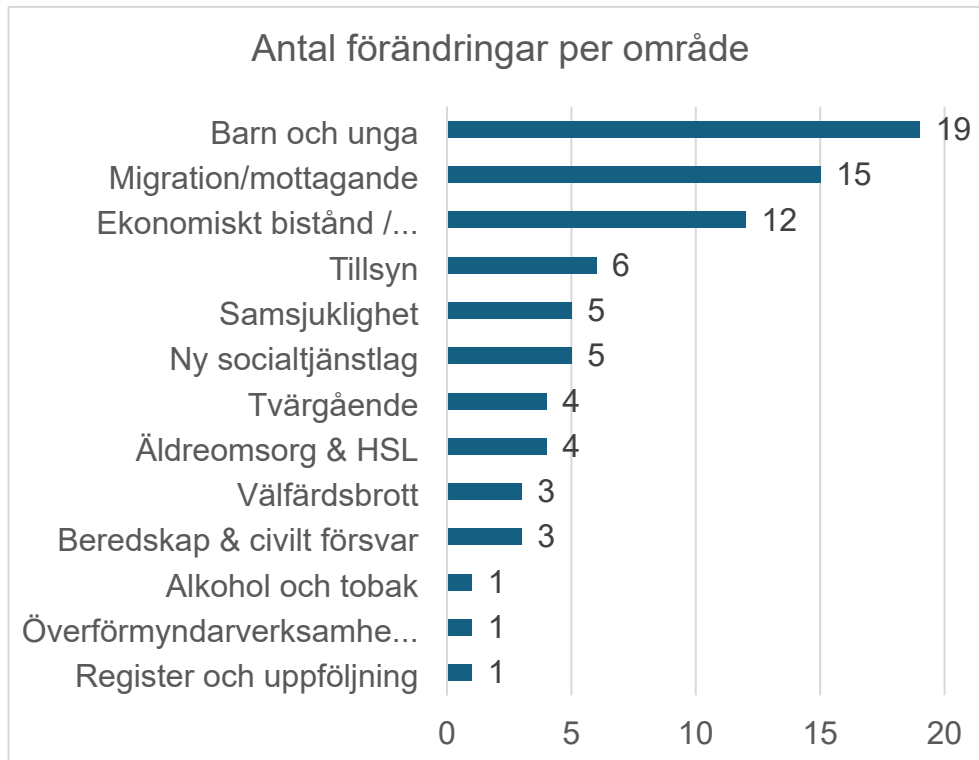
Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

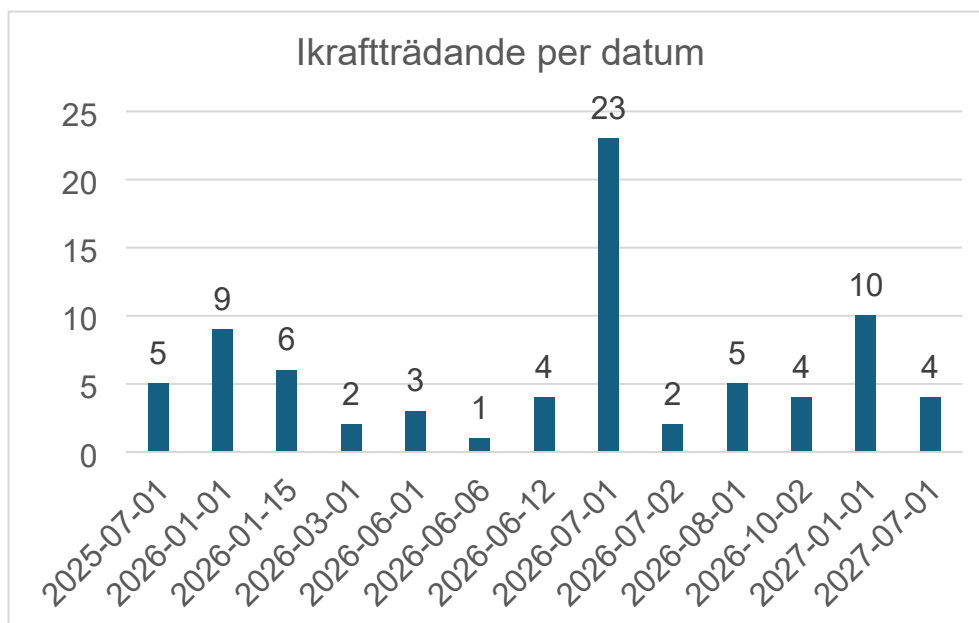
- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämndens verksamhet under 2027 och framåt, samt på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Arbetsmarknads- och socialnämnden går in i 2027 i ett läge där flera stora samtida nationella reformer förändrar förutsättningarna för socialtjänstens uppdrag. Reformernas omfattning innebär att nämndens ansvar, arbetssätt och resursbehov påverkas brett under de kommande åren. I grunden syftar förändringarna till kvalitetshöjningar inom flera delar av verksamheten, men de innebär också nya krav på dokumentation, uppföljning och myndighetsutövning.

Enligt nämndens bedömning innebär reformerna omkring 80 olika förändringar som berör en mängd olika verksamheter inom nämndens ansvarsområde och kommer träda i kraft i relativ närtid.

Figur 1: Antal förändringar per reformområde. Sammanställning gjord av arbetsmarknad- och socialnämnden.

Figur 2: Datum för reformernas ikraftträdande. Sammanställning gjord av arbetsmarknad- och socialnämnden.

Förändringarna innebär på aggregerad nivå en utveckling som går mot en mer sammanhållen och kunskapsbaserad styrning, där krav på uppföljning, dokumentation och likvärdighet får större roll. Nämndens verksamheter behöver, i än högre utsträckning än idag, utforma gemensamma arbetssätt och rutiner i syfte att kunna följa verksamheten på såväl individ- som systemnivå.

En central del i förändringen är ett ökat fokus på tidiga och förebyggande insatser. Sveriges socialtjänster förväntas i större utsträckning arbeta proaktivt och identifiera behov i ett tidigt skede. Detta påverkar prioriteringar, resursfördelning och arbetssätt. Samtidigt innebär förstärkta krav på systematisk uppföljning och datainsamling att verksamheten behöver utveckla sina strukturer för analys, dokumentation och rapportering, inte minst i relation till nationella register och uppföljningssystem.

Parallellt sker en utveckling mot ökad samordning mellan olika politikområden, så som socialtjänst, arbetsmarknadsinsatser, hälso- och sjukvård samt rättsväsende. Detta ställer krav på organisatorisk samverkan och integrerade arbetssätt, både inom kommunen och i samarbete med externa aktörer.

Reformerna innebär också att kommunerna får ett utökat operativt ansvar inom områden där staten samtidigt tydliggör mål, krav och uppföljning. Sammantaget medför detta en styrlogik där det lokala genomförandeansvaret kvarstår, men inom ramar som i högre grad är definierade på nationell nivå.

Ny socialtjänstlag påverkar hela verksamheten

En ny socialtjänstlag (trädde i kraft 1 juli 2025) innebär ett långsiktigt skifte i logik, styrning och arbetssätt för socialtjänsten, där tyngdpunkten förskjuts från en i huvudsak reaktiv socialtjänst, där stöd ofta aktualiseras först när behov redan har blivit omfattande, till ett mer förebyggande, tillgängligt och kunskapsbaserat arbetssätt. För nämnden innebär detta ytterligare ökade krav på samverkan, tidiga insatser, datadriven uppföljning och en mer flexibel organisering av verksamheten.

Nämnden bedömer att en ny socialtjänstlag initialt medför ökade kostnader som kommunen behöver kompenseras för. I budgetpropositionen för 2025 aviserade regeringen att kommunerna ska tilldelas medel under flera år för omställningen: 1,2 miljarder kronor 2025 och 2,2 miljarder kronor årligen för 2026–2028. Dessa medel tilldelas som riktade statsbidrag och delas i Malmö mellan de tre socialnämnderna.

Omställningen till mer förebyggande arbete och lättillgängliga insatser utan behovsprövning bedöms på sikt minska socialtjänstens utredningsarbete och myndighetsutövning kopplat till att bevilja insatser.

Ett gemensamt socialdataregister ska stödja utvecklingen

För att stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst har regeringen presenterat ett förslag på en lag om socialdataregister. Den nya lagen utökar Socialstyrelsens möjlighet att hantera personuppgifter i nationella socialdataregister. Lagen väntas träda i kraft 1 augusti 2026. Kommunernas uppgiftsskyldighet till registret träder i kraft 1 augusti 2027.

För nämnden innebär detta att journalföringssystemen behöver anpassas, att rapporteringen till Socialstyrelsen behöver utökas samt att vissa processer behöver förändras. Kommunerna tilldelas medel om 35 miljoner kronor för arbetet med förberedelser 2026.

Bidragsreformen

Bidragsreformen utgörs av flera samtida propositioner som syftar till att stärka arbetslinjen samt bryta utanförskap och bidragsberoende. Reformerna är planerade att beslutas i riksdagen innan sommaren.

Propositionen *Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd* (prop. 2025/26:207, med ikraftträdande 1 juli 2026), innebär att socialnämnderna får ett nytt, utökat och obligatoriskt ansvar att aktivera mottagare av försörjningsstöd och erbjuda meningsfull heltidssysselsättning som ett komplement till annan sysselsättning. Det innebär att kommunala arbetsmarknadsinsatser för personer med försörjningsstöd räknas som socialtjänst.

I propositionen uppskattas kommunernas kostnader för att tillhandahålla aktiviteter uppgå till 1 001 miljoner kronor 2026 och 2 002 miljoner kronor 2027. Finansiering tillskjuts kommunerna genom de generella statsbidragen.

Lagförslaget omfattar bestämmelser om rapportering till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som ska kunna besluta om sanktionsavgifter upp till 10 000 000 kr vid systematiska brister i tillämpningen av aktivitetskravet.

Antalet hushåll i Malmö som är i behov av ekonomiskt bistånd har minskat från drygt 10 000 (sommaren 2020) till cirka 6 500 (mars 2026, källa: SCB). I nämndens nuvarande målgrupp bedöms en stor andel ha en utsatt ställning på arbetsmarknaden. Nämnden uppskattar att cirka 4 600 Malmöbor kommer omfattas av aktivitetskravet, vilket omräknat till heltidssysselsättning motsvarar cirka 2 400 heltidsplatser.

För att säkerställa att lagkravet uppnås, behöver nämnden se över och omstrukturera nämndens insatser inom arbetsmarknadsområdet. Ett förslag om att utse arbetsmarknads- och socialnämnden till arbetslöshetsnämnd bereds av stadskontoret, vilket även kan ge nämnden möjlighet att besluta om insatser utanför socialtjänstlagen.

I proposition *Reformerat försörjningsstöd - bidragstak och ökade möjligheter till arbete* (2025/26:201) föreslås nya bestämmelser från den 1 januari 2027 som påverkar myndighetsutövning och rätten till ekonomiskt bistånd. I sitt yttrande över utredningen påtalade Malmö stad risker i förhållande till att enskilda Malmöbor och deras familjer i större utsträckning kommer leva under knappare ekonomiska förhållanden, vilket påverkar barns rättigheter och levnadsvillkor negativt. Socialtjänstens resurser riskerar också att knytas upp i utredning och handläggning av akuta ansökningar om bistånd och stöd (STK-2025-576).

I Propositionen *Kvalificering till socialförsäkringen* (2025/26:136) föreslås att personer som flyttar till Sverige från 1 januari 2027 måste kvalificera sig till bosättningsbaserade förmåner via bosättningsstid (5 år) eller inkomst. Förmåner som barn- och bostadsbidrag samt äldreomsorgsstöd påverkas. Nämnden bedömer att uteblivna förmåner kan behöva kompenseras med ekonomiskt bistånd. Det kan leda till högre biståndsbelopp per hushåll och att fler grupper behöver ekonomiskt bistånd i väntan på kvalificering.

Ökade krav i arbetet med barn och unga

Nämndens arbete ska bidra till att barn och unga som kommer i kontakt med socialtjänsten får förutsättningar för goda levnadsförhållanden.

Under de senaste åren har flera rapporter visat att allt fler barn lider av psykiska besvär och fler barn söker vård för psykisk ohälsa. Detta ökar belastningen för både socialtjänsten och för barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Långa väntetider inom BUP kan leda till försämrad hälsa och skolfrånvaro samt att familjer söker stöd från socialtjänsten i väntan på hjälp. Det finns även utmaningar med ett ökat

antal barn och unga som har en varierad och komplex problematik där specialkompetens efterfrågas.

Både *Folkhälsoenkät Barn och unga i Skåne 2024* och Malmö stads enkät *Barns och ungas uppväxtvillkor 2025* visar en försiktigt positiv utveckling, då psykisk ohälsa sjunkit något för både pojkar och flickor jämfört med 2023. Dock är nivåerna fortsatt höga, särskilt bland flickor. Malmös resultat är samstämmiga med de nationella, men skiljer sig åt mellan lokalområden. Enkätresultaten visar också en positiv trend gällande ungdomsbrottslighet. Andelen pojkar och flickor som utfört minst en brottslig handling har minskat i samtliga av stadens fjorton geografiska statistikområden sedan 2023.

Anmälningar som rör barn och unga har ökat under en lång tid, vilket ligger i linje med Socialstyrelsens analys för hela landet. En möjlig anledning är att kunskapen om och benägenheten att anmäla oro för barn har ökat. I Malmö kommer orosanmälningarna framför allt från Polisen, sjukvården, skolan och förskolan samt genom egen iakttagelse inom socialtjänsten. Vidare ökar antalet barn och unga som har en varierad och komplex problematik där specialkompetens efterfrågas, vilket är en utmaning för nämndens verksamheter.

Flera lagförslag och nyligen införda bestämmelser påverkar den sociala barn- och ungdomsvården från 2027 och framåt. Samtidigt bereds flertalet utredningar på Regeringskansliet.

- SOU 2023:66 (*För barn och unga i samhällsvård*) föreslår skärpta krav på kommunens ansvar för vård efter 18 år, samt ett förstärkt stöd efter avslutad samhällsvård. Förslagen omfattar även tillståndsplikt för familjehem och ett nationellt register, vilket bedöms påverka socialnämndens familjehemsvård i stor utsträckning.
- *Lag om insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas samt Elektronisk övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd för barn och unga* är två lagrådsremisser med förslag som utökar socialnämndernas befogenheter genom att ge utrymme att besluta om att barn och vårdnadshavare ska delta i insatser utan samtycke samt att de ska följa särskilda föreskrifter. Vidare föreslås utökade befogenheter att kontrollera och sanktionera efterlevnaden av föreskrifter genom drogtest, elektronisk övervakning samt beslut om vite för vårdnadshavare, vilket förväntas påverka socialnämndens arbetssätt. I nuläget är det oklart i vilken utsträckning elektronisk övervakning kommer att komplettera eller ersätta behovet av placeringar utanför hemmet. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. För insatser när samtycke saknas tilldelas kommunerna 470 miljoner kronor i generella statsbidrag från 2027.
- Förslagen i utredningen *Hem för barn och unga - för en trygg och meningsfull vård* (SOU 2025:84) innebär en ny placeringsform med högre krav på socialnämndens bedömningar, ansvar och uppföljning samt begränsningar i hemmens storlek och ledning.

Förändringarna väntas öka kostnader samt kräva omställning av befintliga verksamheter och lokaler.

- Flera förändringar avseende brottsförebyggande arbete och skärpta åtgärder mot kriminalitet har införts och planeras att införas under 2027. Bland annat sänks straffbarhetsåldern till 13 år från den 2 augusti. Dessa förändringar förväntas få betydande konsekvenser för socialtjänstens arbete.

Sammantaget innebär utvecklingen ökade krav på samverkan, flexibilitet och kapacitet inom socialtjänsten, liksom behov av att utveckla strukturerade och långsiktiga stödsatser för barn och unga.

Nämnden anser att det är viktigt att ansvaret fördelas mellan berörda aktörer för att åstadkomma en effektiv och hållbar samverkan, då det finns en risk att socialtjänsten får ta ett oproportionerligt ansvar.

Omfattande systemförändringar kopplat till migration och mottagande

Inför 2027 väntas flera samtidiga systemreformer som förändrar mottagande, bosättning och etablering där ansvar och gränsdragningar gentemot staten samt konsekvenser inte är fullt klarlagda.

Kommunmottagandet i Malmö har under en längre tid varit lågt, med undantag för 2024 då mottagandet ökade när personer med tillfälligt skydd enligt EU:s massflyktsdirektiv fick möjlighet att folkbokföra sig. Samtidigt vistas fortsatt ett betydande antal asylsökande och personer med tillfälligt behov av skydd i Malmö trots ett relativt lågt kommunalt för 2026.

EU:s migrations- och asylpakt, som reglerar samarbetet på migrationsområdet inom EU, börjar tillämpas sommaren 2026. Den innebär att lagstiftning, processer och hantering av migration i EU-länder ska harmoniseras. För svensk del handlar implementering av paktens främst om införandet av screening och asylgränsförfarande, en mer integrerad asyl- och mottagningsprocess samt att tillsammans med andra EU-länder bygga upp en gemensam planering och hantering av migrationen till EU.

Malmö är en av få kommuner som pekats ut som screeningkommun i implementeringen av paktens. Screeningprocessen innebär att Migrationsverket registrerar och identifierar asylsökande samt genomför säkerhets- och hälsokontroll innan vidare hänvisning i asyl- eller återvändandeprocessen. För nämnden aktualiseras därmed frågor om ansvar och beredskap för ensamkommande barn som kan komma att vistas i kommunen under screeningfasen.

Det råder fortsatt osäkerhet kring vilket ansvar Malmö stad har som screeningkommun för placering och tillfälligt företräderskap för ensamkommande barn. Mot denna bakgrund ser nämnden över behovet av stärkt beredskap inom överförmyndarverksamheten för att möjliggöra snabb tillsättning av tillfälliga företrädare även under joutid.

Parallellt föreslås en ny mottagandelag som ersätter *lagen om mottagande av asylsökande* (LMA). Lagen tydliggör kommunernas ansvar för vissa sociala insatser enligt socialtjänstlagen för personer som vistas i kommunen inom statligt mottagande vid mottagningscenter, vilket finns i Malmö. För nämnden avser detta främst skyddat boende för vuxna våldsutsatta samt insatser för barn och unga. Personer som omfattas av lagen ska endast kunna beviljas ekonomiskt bistånd i akuta nödsituationer. Lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2026

Bosättningslagen föreslås ersättas av *etableringsboendelagen*, vilket innebär att kommunens skyldighet att tillhandahålla boende för anvisade nyanlända lagregleras till tre år med tillämpning från och med 1 januari 2027.

Sammantaget innebär reformerna att nämndens ansvar delvis förtydligas och i vissa delar utökas. Samtidigt är tillämpning, ersättningsnivåer och ansvarsfördelning ännu inte fullt utredda. Det finns därför en risk att nya eller förändrade uppdrag inledningsvis medför ökade administrativa och verksamhetsmässiga krav samt kostnader som inte ersätts av staten.

Skifte i ansvarsfördelning genom samsjuklighetsreformen

Samsjuklighetsreformen är en genomgripande reform som ska möjliggöra en enhetlig och sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd, som föreslås träda i kraft den 1 januari 2028.

Reformen innebär att all behandling av skadligt bruk och beroende ska bli ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård medan sociala stödinsatser som exempelvis försörjning, boendelösningar och sysselsättning ska vara socialtjänstens uppdrag och syfta till att stärka den enskildes resurser, funktionsförmåga och möjligheter till självständigt liv. Även uppsökande och andra förebyggande insatser, anhörigstöd, samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligat uppdrag för socialtjänsten. En samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivas gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Reformen medför inga nya åtaganden för kommuner och regioner men det kommer att innebära förändringar i båda huvudmännens verksamheter avseende stöd, vård och behandling till personer med skadligt bruk eller beroende. Förändringen innebär att regionerna kommer behöva utöka sina behandlingsinsatser och kommunerna upphöra med vissa insatser. Regeringen bedömer att denna förändring bör återspeglas i fördelningen av medel mellan kommuner och regioner genom en generell resursomfördelning. Regeringen ska ta upp frågan om beräkningar för omfördelning av medel i budgetpropositionen för 2027.

För implementering av reformen aviserar regeringen statliga stimulansmedel till kommuner och regioner under en femårsperiod. Redan i

budgetpropositionen för 2026 aviserades att Regeringen skulle tillföra 400 miljoner kronor per år för 2027–2031, men utan att specificera hur stimulansmedlen ska fördelas.

Reformen innebär att nämndens uppdrag påverkas både på kort och lång sikt. Samordning av vård och stöd är en av de bärande delarna i samsjuklighetsreformen. Nämnden prioriterar därför fortsatt arbete med flera aktörer för att omställningen ska möta Malmöbornas behov av en enhetlig och sammanhållen vård och ett mer samordnat stöd.

Regeringen har gett ett uppdrag till Socialstyrelsen att stödja kommuner och regioner i implementeringen av reformen, även om det fortfarande finns oklarheter kring genomförandet.

Ökad hemlöshet och behov av långsiktiga boendelösningar

Nämnden har ett ansvar att genom förebyggande och stödjande insatser bidra till att färre personer inom nämndens målgrupper befinner sig i hemlöshet och att fler kan få och behålla en egen bostad. Arbetet bedrivs utifrån lagstiftning och reglemente med fokus på långsiktiga och stabila boendelösningar.

Nämndens kartläggning hösten 2025 visar att antalet hemlösa ökat med 190 personer eller knappt 15 procent jämfört med föregående år. Störst ökning finns inom akut hemlöshet samt bland personer med skadligt bruk, beroende och psykisk ohälsa. Antalet barn i hemlöshet har ökat främst till följd av fler placeringar i skyddade boenden. Utvecklingen har inneburit ett ökat behov av tillfälliga och mer resurskrävande boendelösningar, vilket har bidragit till ökade kostnader för nämnden.

Höga hyresnivåer och ett begränsat utbud av bostäder med lägre hyror bidrar till att fler hushåll lever under osäkra eller tillfälliga boendeförhållanden. Det medför ett ökat behov av socialtjänstens stöd, särskilt till hushåll som under längre tid saknar egen bostad och stabil ekonomi, för att uppnå mer varaktiga boendelösningar.

Under de senaste åren har nämnden successivt förstärkt inriktningen mot mer långsiktiga boendelösningar. Insatser inom *Bostad först* har byggts ut liksom användningen av kommunala andrahandskontrakt. Inriktningen är att denna utveckling ska fortsätta under kommande år. Syftet är att minska behovet av tillfälliga boenden och öka boendestabiliteten för personer i hemlöshet.

Regeringens föreslagna samsjuklighetsreform innebär ett för nämnden fortsatt och delvis förstärkt ansvar för boendelösningar för personer i social hemlöshet med omfattande och sammansatta behov. Ett omställningsarbete pågår för att tillhandahålla mer ändamålsenliga boendeformer för denna målgrupp. Dygnskostnaderna för boenden med hög grad av stöd har ökat de senaste åren, vilket bedöms påverka verksamheten även kommande år.

Det vräkningsförebyggande arbetet är en central del i att motverka hemlöshet, särskilt för barnfamiljer. Nämnden kommer fortsatt att utveckla samverkan med berörda nämnder och bostadsaktörer för att förebygga vräkningar och minska risken för hemlöshet.

Riksdagens beslut om obligatoriska kommunala hyresgarantier innebär ett förändrat åtagande för kommunerna och syftar till att underlätta etablering på bostadsmarknaden för hushåll med svag ställning. Ansvarsfördelningen inom staden är ännu inte fastställd, vilket gör att kostnader för nämnden i nuläget är svåra att beräkna.

Det försämrade säkerhetsläget ökar kommunernas och socialtjänsternas ansvar

Säkerhet- och beredskapsfrågor är högt upp på agendan utifrån det försämrade säkerhetsläget i Sverige och närområdet. Sveriges totalförsvär är under (åter)uppbyggnad, vilket medför högre krav på kommunen och specifikt nämndens verksamhet. Samtidigt har EU-direktivet *NIS2* införts i svensk lagstiftning genom *Cybersäkerhetslagen* (2025:1506), vilket innebär strängare krav på riskhantering, incidentrapportering och IT-säkerhet.

2027 föreslås en ny lagstiftning om *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig* (LKRB) träda i kraft. LKRB innebär en allmän ambitionshöjning för kommun och region och påverkar nämndens verksamheter specifikt eftersom det inte finns något stöd för prioriteringar utifrån socialtjänstlagen. Det innebär att nämnden har ansvar för att planera för att upprätthålla all verksamhet enligt socialtjänstlagen oavsett händelse. Utöver detta föreslår LKRB att kommunen ska ha särskilt ansvar för planering avseende målgrupper enligt socialtjänstlagen vid höjd beredskap.

I LKRB, liksom i flera statliga utredningar avseende beredskap, hänvisas till kommunens yttersta ansvar för enskilda enligt 4 kap. 1 § SoL. Så görs bland annat även gällande ändringar i *Lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering*, som beslutades 2026, där förändringar med hänvisning 4 kap. 1 § SoL medför ökat ansvar för kommunen. Kommunerna har framöver ansvar för att planera för utrymning eller inkvartering vid höjd beredskap samt att verkställigheten av beslut om utrymning flyttas till kommunen från Polismyndigheten.

Ytterligare förändringar som genomförs 2026 och som påverkar nämnden 2027 är nya regleringar för att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap vid kris och krig. Det medför bland annat krav på lagerhållning av sjukvårdsprodukter (inklusive skyddsutrustning) där även nämndens verksamheter berörs i viss utsträckning.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Den mängd reformer på nämndens ansvarsområden som beskrivits ovan skapar utmaningar i styrning och ledning av verksamheten. Nämnden behöver planera, styra och följa upp verksamheten på nya sätt framöver.

Många delar av verksamheten behöver arbeta med omställningar, vilket behöver ske i ett snabbt tempo då förändringarna träder i kraft tätt inpå varandra, samtidigt som verksamheten fortsätter erbjuda konsekvent och likvärdigt stöd till Malmöborna. Det ställer höga krav på organisationens förmåga att balansera kapacitet, tempo och ambitionsnivå i förändringsarbetet.

Flera av reformerna är komplexa och kan inte omsättas i praktiken enbart genom nya direktiv till verksamheten. De kräver gemensam tolkning, rättslig vägledning, tillgång till relevant data, konsekvent uppföljning och tät samverkan mellan berörda aktörer. Det ställer krav på nära samordning mellan verksamheten och förvaltningens styrande och stödjande funktioner för att säkerställa ett konsekvent och likvärdigt genomförande i alla delar.

Komplexiteten i reformarbetet förstärks av att många reformer och lagändringar påverkar varandra. Det ställer krav på nämndens förmåga att hålla ihop förändringarna och skapa förutsättningar för en helhetssyn på målgruppernas behov i verksamheten.

Prioriterade förflyttningar utifrån ny socialtjänstlag

Nämnden har beslutat om prioriterade förflyttningar för verksamheternas gemensamma inriktning i arbetet med att omsätta en ny socialtjänstlag i praktiken. De är vägledande för all utveckling av verksamhet, arbetssätt och insatser, och är en gemensam grund för planering, uppföljning och prioritering.

Följande förflyttningar har nämnden prioriterat genom Nämndsbudget 2026:

Från misstro till tillit

Misstro och rädsla kan leda till att många invånare avstår från att söka stöd i ett tidigt skede, vilket riskerar leda till att problem fördjupas och insatserna blir mer omfattande än nödvändigt. Genom att nämnden stärker det

förebyggande arbetet och erbjuder tidiga och lättillgängliga insatser utan behovsprövning skapas förutsättningar för att sänka trösklarna till stöd, bygga förtroende för verksamheten och nå invånare innan problemen växer sig stora.

Från insatsstyrd till behovsstyrd

Ett insatsstyrt arbetssätt, där fokus ligger på vilka insatser som finns och där samma form ofta används för många, riskerar att inte fullt ut möta invånarnas olika förutsättningar och behov. Genom att nämnden fortsätter att ställa om till arbetssätt som utgår från en helhetssyn på varje människas förutsättningar och behov kan stödet bli mer flexibelt och samordnat. När ansvaret för anpassning och samordning i större utsträckning ligger hos verksamheten, snarare än hos individen, skapas bättre förutsättningar för träffsäkra insatser som skapar värde i människors liv.

Från organisationens funktion till invånarens perspektiv

Ett tydligare fokus på invånarnas perspektiv ger bättre förutsättningar för att utveckla verksamheten utifrån vad som är viktigt i människors liv. När arbetet i hög grad utgår från organisationens behov och färdiga processer kan stödet upplevas som fyrkantigt, svårt att navigera i och otillgängligt.

Genom att nämnden involverar invånarna och tar till vara deras kunskap, erfarenheter och idéer kan mer samordnade stöd och insatser skapas, som är lättare att ta del av och som svarar mot individens behov.

Från mottagare till samskapande

Malmöbon ska ses som en aktiv medskapare med egna resurser och förmågor, snarare än som en passiv mottagare av insatser. Genom samskapande och gemensamt framtagna lösningar kommer nämnden att fortsätta utforma stödet på ett sätt som tar till vara Malmöbons egna förmågor. När individen förstår vad som händer och varför, och är delaktig i beslut som rör den egna situationen, stärks möjligheten att ta ansvar och ha inflytande över sitt eget liv.

Från stigbundenhet till kunskapsbaserad

En kunskapsbaserad socialtjänst utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet samt från bästa tillgängliga kunskap om vad som ger effekt. Det innebär att nämnden använder evidensbaserade metoder där sådana finns och att kvaliteten i insatser följs upp. Genom att ta till vara medarbetares och invånares erfarenheter, och genom att ifrågasätta arbetssätt som bygger på vana snarare än kunskap, skapas förutsättningar för en socialtjänst som utvecklas utifrån faktisk nytta.

Från att lägga på mer till att våga ta bort

Nämnden kommer att fortsätta utveckla nya insatser och arbetssätt för att möta de ökade kraven i ny lagstiftning, men utan att lägga på mer. Sådant som inte längre behövs eller är värdeskapande behöver tas bort. Det upplevs ofta svårare att avsluta befintliga arbetssätt än att införa nya.

Genom att vara nyfikna på och ta bort sådant som inte längre skapar värde varken för invånare eller verksamhet kan resurser frigöras för att arbeta med utveckling som annars kan vara svår att prioritera.

Från bidragsreform till stärkt självförsörjning

Ett av nämndens huvuduppdrag är att fler Malmöbor ska bli självförsörjande, främst genom arbete eller studier. Att föräldrar är eller blir självförsörjande är även en viktig skyddsfaktor för barn och unga.

Nämndens verksamheter arbetar utifrån principen att alla kan med rätt stöd och utifrån inriktningen *arbete först*. Det ligger även i linje med den övergripande målsättningen för nämndens implementering av regeringens aviserade bidragsreform, som är *fler Malmöbor i arbete eller studier* och *motverka fattigdom och segregation*.

För att stärka aktiveringen av Malmöbor med försörjningsstöd och möta upp behovet av målgruppsanpassade och meningsfulla aktiviteter är samarbete med andra nämnder, myndigheter och externa aktörer en fortsatt prioritering och förutsättning. Exempelvis för att säkerställa tillgången till barnomsorg för vårdnadshavare som omfattas av aktivitetskravet samt tillgången till vuxenutbildning och i utvecklingen av det studiemotiverande arbetet.

Det saknas i flera avseenden en heltäckande och övergripande bild av vad tillämpning av lagändringarna kommer att innebära i praktiken för kommunerna och för berörda målgrupper, då nationell vägledning, stöd och praxis ännu inte finns på plats.

För Malmö, som är en stor kommun med många personer som uppstår ekonomiskt bistånd, är reformens genomslag särskilt betydande. För att hantera implementeringen av de nya lagkraven i nämndens verksamheter har en projektorganisation etablerats.

Projektet organiseras och genomförs genom ett antal delprojekt. Implementeringen ställer bland annat krav på en ökad intern samverkan mellan nämndens olika verksamheter, där bland annat en ny kärnprocess för aktivitetskrav tas fram. Ett arbete pågår för att inventera, anpassa och utveckla nämndens aktivitetsutbud, arbetssätt och verksamhetsstöd för att säkerställa uppföljning och likvärdig tillämpning av aktivitetskravet.

Implementeringen av bidragsreformen sker stegvis under 2026–2027 och ska bidra till att Malmö stad tillämpar lagkraven rättssäkert, likvärdigt och effektivt samt att Malmöbornas rättigheter säkerställs. Implementeringen ska bidra till att Malmöbor med försörjningsstöd upplever en ökad tydlighet och stöd på vägen mot självförsörjning.

Inför att övriga delar av bidragsreformen träder i kraft är målgrupps- och konsekvensanalyser viktiga underlag för att kunna erbjuda Malmöborna förebyggande insatser och rätt stöd inom de områden där nämnden har rådighet. Särskilt för att främja goda uppväxtvillkor för barn och unga i enlighet med barnets rättigheter.

Utvecklingsarbete om tidiga insatser för goda uppväxtvillkor

En satsning på tidiga och förebyggande insatser är en långsiktig investering som kan bidra till minskade kostnader för nämnden över tid. Det gäller exempelvis insatser som stärker barns och ungas skolgång och hälsa, vård och stöd till personer med missbruk och beroende samt stöd till brottsoffer.

Ett förebyggande arbete mot våld i relation kräver ett fortsatt och ökat systematiskt fokus på den som utövar partnervåld. Sedan 2023 sker detta genom samverkansprojektet Trygg relation – Fri från våld där polis, socialtjänst och frivården i Malmö ingår. Projektet har statliga medel till och med 2026. Myndigheternas ambition är att fortsätta arbetet under 2027 genom att ansöka om ytterligare statliga medel för fortsatt implementering och vidareutveckling.

Sedan januari 2025 har nämnden i uppdrag att ansvara för samordningen av stadens universella preventionsarbete med syfte att förebygga normbrytande beteende bland barn och unga, inklusive samordningen av stadens arbete med förstärkt föräldraskapsstöd. Som underlag till detta kommer nämnden utforska hur staden kan använda resultatet av enkätundersökningen Barn och ungas uppväxtvillkor som ett analysverktyg för verksamhetsutveckling och vid planering av förebyggande insatser.

Tidiga, samordnade och förebyggande insatser är fortsatt prioriterade för att barn, unga och deras familjer får tillgång till stöd i ett tidigt stadiet. Bland annat genom utvecklingen av föräldrakurser, familjecentraler, förskolesocionomer, skolsociala team och *Trygga barnet*.

Nämnden förstärker även arbetet med föräldraskapsstöd för att förebygga kriminalitet bland barn och unga samt att förebygga våld och hedersrelaterat våld eller förtryck i familjer. Arbetet finansieras genom statliga medel till och med 2026, därefter övergår ansvar för finansiering till respektive nämnd.

För att effektivisera arbetet och minska kostnader inom individ- och familjeomsorgen fokuserar nämnden på fler flexibla insatser genom hela vårdkedjan samt att öka antalet insatser i egen regi.

För att säkerställa en bättre tillgång till stöd för Malmöborna och bryta en kostnadsdrivande trend krävs även satsningar i form av nyinrättade tjänster, ökad digital stödstruktur och införskaflande av lokaler.

Likvärdiga uppväxtvillkor är hela stadens ansvar

Förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och funktionsstödsnämnden bedömer att behovet av samverkan kring barn och elever med omfattande och sammansatta stödbehov fortsatt ökar. Antalet barn och elever med omfattande behov, däribland barn och elever med stora medicinska behov, neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar samt elever

med problematisk skolfrånvaro, har ökat över tid. Dessa barn och elever är särskilt sårbara och har ofta behov av samtidiga och samordnade insatser från flera nämnder för att säkerställa trygghet, kontinuitet och goda uppväxtvillkor.

Nämnderna behöver fortsätta att prioritera och utveckla gemensamma insatser, bland annat genom kompetensutveckling för att stärka den generella kunskapen om funktionsnedsättningar samt om risk- och skyddsfaktorer kopplade till barns sårbarhet. Särskilt viktigt är att skapa förutsättningar för tidiga och förebyggande insatser samt välfungerande övergångar mellan hem, förskola, skola och andra stödinsatser.

Samverkan mellan arbetsmarknads- och socialnämnden, grundskolenämnden och funktionsstödsnämnden sker även genom etablerade samverkansforum samt genom operativa former, där flera aktörer samverkar kring komplexa barnärenden. Nämnderna bedömer att fortsatt och stärkt samverkan är en förutsättning för att möta målgruppens behov på ett effektivt och hållbart sätt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer även att utveckla arbetet med samverkan kring placerade barn och unga mellan skola och socialtjänst inom ramen för samverkansmodellen SAMS.

Samverkan för tidiga insatser

Utbildningsnämnderna och arbetsmarknads- och socialnämnden ser strukturerad samverkan kring tidiga och gemensamma insatser som avgörande för likvärdiga uppväxtvillkor för barn och unga. Ökad nationell styrning av utbildning och arbetsmarknad kommer att kräva en utökad och systematisk samverkan på alla nivåer, från förskola till vuxenutbildning. Samverkan är också en grundläggande förutsättning för nämndernas arbete med tidiga och förebyggande insatser. Detta går i linje med nämndernas grunduppdrag och möter även intentionerna i den nya socialtjänstlagen.

Nämnderna behöver ges långsiktigt hållbara förutsättningar för att kunna bibehålla och vidareutveckla samverkan. Tidiga insatser bidrar till en gynnsam utveckling för både barn, unga och vuxna och dessutom till att mer effektivt använda samhällets resurser för att undvika mer kostsamma insatser längre fram.

Gemensamma insatser behöver ges på den arena där barn, unga och vuxna befinner sig, exempelvis i förskola, skola och vuxenutbildning. Samverkansmodellen *Trygga barnet*, som ger barn och deras vårdnadshavare samordnat stöd i ett tidigt skede, lägger en viktig grund för det gemensamma arbetet i staden. Samverkan genom förskolesocionomer och skolsociala team är ytterligare exempel på gemensamt arbete som bidrar till att tidigt upptäcka barn och unga som befinner sig i början av en ogynnsam utveckling. Stadens arbete med lokal utveckling ger strukturer för gemensamt arbete med barns och ungas uppväxtvillkor.

En kombination av god mödravård, ett bra föräldrastöd och en förskola av hög kvalitet stärker möjligheterna till social jämlikhet i staden. Den nära samverkan mellan förskolenämndens och arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter samt med externa aktörer kring de yngsta barnen är fortsatt prioriterat. Familjecentralerna är sedan länge en etablerad samverkansarena. Vidare sker samverkan kring bland annat *Förfam*, som innebär insatser för att främja familjehemsplacerade barns utveckling, lärande och hälsa i ett tidigt skede. Nämnderna fortsätter sitt arbete med att utveckla samarbetet mellan medarbetarna i förskolan och socialtjänsten.

Uppstartat arbete med samsjuklighetsreformen

Det finns många oklarheter kring hur samsjuklighetsreformen ska genomföras i praktiken. Det finns både nationella och regionala samverkanstrukturer som syftar till att stödja genomförandet. Nämnden är representerad i dessa forum.

Nämnden har tillsammans med Region Skåne gemensamt anställt en processledare för att samordna förberedelserna inför genomförandet av reformen i delregion Malmö. Processledaren ingår i ett regionalt nätverk (NSS; nätverket för samsjuklighetsreformen Skåne) som har i uppdrag att samordna och stödja samtliga kommuner i Skåne och Region Skåne i omställningsarbetet som reformen medför. Nämnden genomför olika aktiviteter för att förbereda verksamheten och skapa förståelse och beredskap inför den kommande omställningen.

Utvecklade styr- och ledningsprocesser möjliggör omställning

Den höga reformtakten innebär utmaningar för nämndens verksamheter. När flera omfattande förändringar genomförs parallellt ökar behovet av att verksamhetens ledning ges tydliga förutsättningar att fokusera och prioritera för att skapa ökad handlingskraft.

För att möta detta behöver nämnden fortsätta utveckla sin styrmodell för att underlätta prioritering mellan olika förändringar, kraftsamling där behoven är störst och omsättning av prioriteringarna till tydlig riktning för verksamheten.

För att främja en sammanhållen styrning och ledning som kan hantera den höga reformtakten på ett effektivt sätt har nämndens verksamheter initierat ett utvecklingsarbete som syftar till att skapa sammanhållna styr- och ledningsprocesser, vilket i sin tur syftar till att stärka nämndens möjlighet att hantera förändrade krav på kvalitet, rättssäkerhet, samverkan och effektiv resursanvändning.

Ledningskommunikation som verktyg i omställningen

En framgångsfaktor för ett positivt omställningsarbete är förmågan att kommunicera internt och externt. Därför är ledningskommunikation ett prioriterat område sett till nämndens verksamheters interna utveckling.

Ledningskommunikation är förmågan att engagera, skapa delaktighet och handling mot uppsatta mål. Nämndens verksamhet har tagit fram en färdplan mot 2035, som sammanfattar verksamhetens vision, och utgör en viktig utgångspunkt i ledningskommunikationen.

Ledningskommunikation är en grundförutsättning för att skapa handlingskraft i prioriterade frågor och förvaltningens chefer utgör viktiga aktörer. Under 2027 kommer kanalerna för ledningskommunikation att utvecklas och kompetensutvecklingsinsatser genomföras för att stärka chefers och medarbetares kommunikativa förmåga.

Utveckling mot en informationsdriven verksamhet

I och med de stora strukturella förändringar som nämnden står inför behöver även förmågan att använda digitalisering och automatisering på ett konstruktivt sätt i verksamheten stärkas. Behovet av att kunna följa resultat, effekter och förflyttningar på ett mer tillförlitligt sätt ökar, och den snabba utvecklingen av AI förändrar möjligheten för verksamhetens hantering av information och analys. Utvecklingsbehoven drivs på ytterligare av de nya krav på informationssäkerhet och datadelning som ställs genom nya regelverk (så som NIS2 och GDPR). Skärpta krav på transparens och spårbarhet innebär att nämnden behöver en mer sammanhållen och robust hantering av data och information.

Mot denna bakgrund har en utredning initierats som ska lägga grunden för en sammanhållen, strategisk och hållbar informationsdriven verksamhet. Syftet är att ge nämnden bättre förutsättningar att fatta träffsäkra och transparenta beslut, stärka kvaliteten i uppföljning och statistik, visa resultat och effekter över tid samt skapa en stabil grund för framtida användning av avancerad analys och AI. Detta är en nödvändig utveckling för att möta de strukturella förändringar som präglar välfärden och för att säkerställa att nämndens verksamheter arbetar i linje med nationella krav och standarder.

Handlingsplan beredskap skapar struktur

För att bättre kunna möta de ökade kraven inom både beredskap och säkerhet har nämnden samlat frågorna i en ny enhet från maj 2026. Syftet med den nya organiseringen är tydliggöra ansvaret och samla stödet till nämndens verksamheter.

Nämnden kommer söka statsbidrag för 2027 från Socialstyrelsen för att stärka socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap. Statsbidraget söks gemensamt av alla tre socialnämnder i Malmö stad. Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer även fortsättningsvis använda statsbidraget till att rusta verksamheter och stabsfunktioner för att kunna ställa om och

bedriva sina uppdrag vid olika typer av oönskade händelser samt minska påverkan vid eventuella avbrott.

För att säkerställa genomförandet har *Handlingsplan beredskap* tagits fram. Handlingsplanen ska säkerställa att beredskapsarbetet genomförs på verksamhetsnivå genom hela organisationen. Nämndens beredskapsarbete ska integrera perspektiven jämställdhet, barnrätt- samt miljö- och klimat för att kunna förstå och hantera hur oönskade händelser påverkar olika grupper och verksamheter i samhället.

Nämnden vill betona vikten av att staden inför en finansieringsmodell för beredskap där även statlig finansiering som inte riktas direkt till nämnderna, i form av statsbidrag, kommer verksamheterna till godo.

Stärkt kompetens, ledarskap och kapacitet för ett förändrat uppdrag

Nämnden behöver under kommande period prioritera insatser som stärker organisationens långsiktiga kapacitet att behålla och utveckla kompetens, möta förändrade krav och säkerställa kvalitet.

En fortsatt och långsiktig satsning på kompetenshöjande insatser, genom särskilda medel från kommunstyrelsen, är avgörande för att möta verksamhetens behov. Riktade medel möjliggör ett nära arbete med verksamheten, stärker medarbetares kompetens i takt med uppdragets krav, bidrar till arbetsmiljöarbetet och ökar förutsättningarna att behålla och attrahera medarbetare.

Detta förutsätter långsiktiga prioriteringar och investeringar i strukturer för lärande, ledarskap och organisering.

Plan för att behålla, utveckla och använda kompetens

De stora förändringar nämnden står inför påverkar även nämndens behov av kompetens i verksamheten. Utmaningen framåt handlar om att behålla, utveckla och använda befintlig kompetens. Förändringarna innebär både förändrade arbetssätt och ökade krav på ett mer kunskapsbaserat arbete, vilket ställer krav på att nämnden stärker sin förmåga att systematiskt utveckla, omsätta och följa upp kompetens i verksamheten.

Nämnden behöver även fortsätta arbetet med att stärka Malmö stad som en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom god arbetsmiljö, trygga organisatoriska förutsättningar och långsiktig kompetensutveckling, även genom gemensamma satsningar inom staden.

Chefers förutsättningar och organisatorisk kapacitet

Chefers uppdrag har breddats och blivit mer komplext, samtidigt som förutsättningarna varierar inom nämndens verksamheter. Ett hållbart ledarskap är avgörande för arbetsmiljö, kvalitet och möjligheten att behålla

kompetens. *Chefoskopet* är ett verktyg som används för att synliggöra och stärka chefers organisatoriska förutsättningar. Under 2027 behöver arbetet med chefers förutsättningar utvecklas samlat genom att resultat från Chefoskopet omsätts till konkreta åtgärder och att en gemensam nulägesbild tas fram.

Arbetet innefattar även att pröva organisatoriska lösningar som avlastar chefer, exempelvis resurschefer och en utvecklad bemanningsstruktur, i syfte att minska sårbarhet, stärka kontinuitet och ge bättre förutsättningar för ledning, utveckling och uppföljning.

Kompetensförsörjning genom utveckling, lärande och attraktionskraft

För att långsiktigt säkra kompetens behöver nämnden vidareutveckla strukturer för lärande och kompetensutveckling. Detta är en strategisk fråga för att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Det påbörjade arbetet med en sammanhållen struktur behöver skalas upp för att möjliggöra ett mer systematiskt stöd, där insatser utgår från verksamhetens behov och bidrar till både kvalitet och arbetsmiljö.

Samtidigt finns behov av att utveckla tydligare utvecklingsvägar, exempelvis genom modeller för karriärsteg, samt att stärka arbetet med att identifiera och säkra kritiska kompetenser. Detta är centralt för att minska sårbarhet och säkerställa kunskapsöverföring över tid.

Hållbart arbetsliv och friskfaktorer

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö är nära sammankopplade och kräver fortsatt fokus på hållbara arbetsförutsättningar. I en verksamhet med hög förändringstakt finns ett ökat behov av att arbeta systematiskt med hållbart arbetsliv, friskfaktorer och återhämtning. Ett förebyggande och långsiktigt arbete är avgörande för att stärka arbetsmiljön, skapa hållbara organisatoriska förutsättningar och minska risken för ohälsa och kompetenstapp.

Arbetet med att identifiera och stärka friskfaktorer samt utveckla insatser kopplade till arbetsmiljö och hållbarhet behöver fortsätta och omfattar flera yrkesgrupper. Detta är centralt för att vara en långsiktigt attraktiv arbetsgivare.

Mänskliga rättigheter

Malmö stads arbete med mänskliga rättigheter omfattar bland annat arbetet mot rasism och diskriminering. Stadens strategiska planer mot afrofobi och antisvart rasism samt islamofobi och antimuslimsk rasism omfattar samtliga nämnder och helägda kommunala bolag. Genomförandet är därmed ett gemensamt ansvar för hela Malmö stad.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att arbetet kopplat till stadens planer och det fortsatta utvecklingsarbetet inom mänskliga rättigheter i huvudsak kan hanteras inom ordinarie verksamhet och befintliga styr- och uppföljningsstrukturer. Om särskilda utvecklingsinsatser eller riktade uppdrag tillkommer kan detta medföra kostnadsökningar, beroende på ambitionsnivå, omfattning och krav på särskilda resurser.

Lokal utveckling

Alla Malmöbor ska känna att staden tillhör dem och att de är delaktiga i stadens utveckling. Även om segregationen och ojämlikheten enligt flera mått har minskat de senaste åren – genom mer blandat boende, fler i arbete och förbättrade skolresultat – kvarstår betydande skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika delar av Malmö. Därför behöver arbetet för ökad jämlikhet fortsätta och förstärkas. Ett sådant arbete kräver bättre samordning av olika insatser som sker i lokalområdena.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser *Lokal utveckling* som en möjlighet att tillsammans med stadens preventiva arbete på universell nivå och andra förebyggande insatser i staden, stärka samordningen i staden genom att på ett samlat sätt tydliggöra lokala behov. Det kan i sin tur hjälpa staden att göra gemensamma prioriteringar i syfte att arbeta mot stadens gemensamma mål och bidra till en hållbar utveckling för hela Malmö.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2027? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Den höga reformtakten inom nämndens ansvarsområden innebär ett väsentligt ökat kostnadstryck i nämndens verksamheter. Nedan beskrivs förväntade kostnadsökningar för de större reformområden, som tillkommer 2027 och 2028, under särskilda rubriker.

På längre sikt bedöms flera av reformerna kunna bidra till minskade kostnader. Insatser utan behovsprövning kan bidra till att behov möts tidigare och därmed minska behovet av mer omfattande biståndsbedömda insatser. Aktivitetskravet kan också bidra till minskade kostnader för ekonomiskt bistånd, förutsatt att det leder till kortare biståndstider och ökad progression mot självförsörjning. Effekterna tar dock tid att uppnå. På kort sikt innebär omställningen därför ökade kostnader för utveckling, implementering och uppföljning, samtidigt som befintliga insatser till berörda målgrupper behöver finansieras.

Nämnden har sedan tidigare ett ansträngt ekonomiskt läge, till följd av fortsatt hög efterfrågan på nämndens insatser, vilket innebär en utmaning att prioritera och balansera resurserna mellan olika verksamhetsområden. Arbete pågår för att bromsa kostnadsutvecklingen inom verksamheten, men utrymmet att hantera kommande förändringar i nämndens befintliga ram är väsentligt begränsat.

Bland annat pågår ett omställningsarbete för att i större utsträckning tillhandahålla insatser och boenden i egen regi. Omställningen ställer ökade krav på lokalbeståndet. Behovet av nya lokaler och boenden bedöms öka succesivt under perioden, även till följd av flera reformer. Samtidigt fortsätter arbetet med att anpassa befintliga lokaler, bland annat genom installation av säkerhetsfunktioner, för att skapa mer ändamålsenliga lokaler.

Vikten av stabila ekonomiska förutsättningar framöver

För flera av reformerna tillförs kommunerna både generella och riktade statsbidrag. Mot bakgrund av den förväntade kostnadsutvecklingen anser nämnden att de generella statsbidrag som Malmö erhåller med anledning

av ovan beskrivna reformer bör fördelas så att de motsvarar nämndens ökade kostnader och ansvar.

Kopplat till bidragsreformen och aktivitetskravet tillförs kommunerna totalt drygt 2 miljarder kronor i generella statsbidrag 2027, varav Malmös del beräknas uppgå till drygt 70 miljoner kronor baserat på Malmös andel av Sveriges befolkning. Det tillförs också 470 miljoner kronor för insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas, varav Malmös del beräknas uppgå till 16 miljoner kronor.

Nämnden kommer också att fortsätta söka de riktade bidrag som bedöms relevanta för verksamhetens utveckling. Riktade statsbidrag möjliggör hantering av vissa omställningar men innebär också risker och ökade administrativa kostnader. Ofta ställs krav på medfinansiering vilket driver kostnader som behöver kunna avvecklas när bidraget upphör. De riktade bidragen är också förknippade med osäkerhet till följd av att bidragskriterier kan ändras mellan åren. Mer om riktade statsbidrag under särskild rubrik nedan.

Sammantaget vill nämnden understryka behovet av stabila planeringsförutsättningar framöver för att skapa långsiktiga förutsättningar att hantera de förändringar som nämndens verksamheter står inför. Det omfattar utöver ovan nämnda perspektiv också behovet av tydliga förutsättningar inom följande områden:

- Finansieringsmodell för beredskap där även statlig finansiering som inte riktas direkt till nämnderna, i form av statsbidrag, kommer verksamheterna till del.
- Långsiktig stadsövergripande satsning på kompetenshöjande insatser
- Tydlig ansvarsfördelning avseende obligatoriska kommunala hyresgarantier

Kostnader för aktivitetskravet och effekter på försörjningsstödet

Det är svårt att beräkna exakt vilka ökade kostnader det nya aktivitetskravet för mottagare av försörjningsstöd kommer att innebära för nämnden. Eftersom nationell vägledning och praxis ännu saknas finns också osäkerhet kring hur kravet ska tillämpas i praktiken, och vilka krav det kommer ställa på organisation, uppföljning och aktivitetsplatser.

Som en del av nämndens arbete med utvecklade ekonomiska analyser och jämförelser har en analys av kostnader per deltagare inom nämndens arbetsmarknadsinsatser genomförts. Analysen visar att kostnaden per brukare för befintliga arbetsmarknadsinsatser uppgår till i genomsnitt 80 000 kronor per brukare och år.

Nämnden uppskattar att cirka 4 600 Malmöbor kommer omfattas av aktivitetskravet, vilket omräknat till heltidssysselsättning skulle innebära cirka 2 400 pågående heltidsplatser. Med en kostnad på 80 000 kr per brukare och ett spann på mellan 2 400 och 4 600 brukare innebär detta en betydande kostnadsökning för nämnden under 2027 och framåt.

Den faktiska kostnaden beror bland annat på i vilken utsträckning aktiviteter kan genomföras i samverkan med andra nämnder, hur stor del av kapaciteten som behöver byggas upp i egen regi samt behovet av utökade lokaler och personal. Därutöver kan befintliga lokaler behöva anpassa för att möjliggöra en mer flexibel och ändamålsenlig verksamhet.

Effekterna på kostnader för försörjningsstöd bedöms initialt bli begränsade. Deltagare i aktiviteter enligt aktivitetskravet uppbär försörjningsstöd. Det är först vid övergång till ordinarie arbete som behovet av försörjningsstöd kan minska eller upphöra. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat i Malmö de senaste åren. Enligt nämndens senaste prognos förväntas ytterligare minskningar under 2026. Samtidigt kan införandet av såväl kvalificering till välfärden som bidragstak från och med 2027 leda till ett visst ökat inflöde av hushåll.

På ett nationellt plan visar prognoser på minskad arbetslöshet när konjunkturen vänder uppåt. Huruvida detta får genomslag även på arbetsmarknaden i Malmö, och på nämndens målgrupper, är ännu oklart. En förbättrad konjunktur med minskad arbetslöshet skulle kunna bidra till att fler försörjningsstödstagare kommer i ordinarie arbete och att kostnaderna för aktiviteter och försörjningsstöd därmed begränsas.

Kostsamma effekter av reformer som berör barn och unga

De många reformer som är på gång inom den sociala barn- och ungdomsvården bedöms leda till merkostnader för nämnden under planperioden 2027–2029. Reformerna kräver utveckling av socialtjänstens arbetsprocesser, kompetens och verksamhetsformer. De kan även medföra betydande indirekta kostnader, exempelvis när handläggare behöver lägga mer tid på dokumentation, utredning och handläggning utifrån nya krav.

Förslagen om förändrade krav på hem för barn och unga – med en ny placeringsform och högre krav på hemmens storlek och ledning – skulle kunna innebära ökade kostnader per plats. Kraven skulle också kunna påverka utbudet av platser beroende på hur externa aktörer anpassar sig till nya förutsättningar. Beroende på kommande inriktning och lagkrav kan nämnden behöva utveckla eller anpassa befintliga boenden samt eventuellt etablera nya verksamheter i egen regi.

Nämnden ser redan nu öknings av kostnaderna per dygn för placeringar av barn och unga. Om storleken på hem för barn och unga skulle begränsas till ett bestämt antal platser (maximalt sex platser per boende enligt förslag i utredningen) skulle det sannolikt leda till ytterligare

prisökningar per dygn under 2027. Dessutom stiger priserna på SiS-platser samtidigt som staten förändrat tidigare subventioner och därmed minskat ersättningen till Malmö.

För flera av de reformer som genomförs inom den sociala barn- och ungdomsvården tillförs kommunerna riktade statsbidrag. Dessa bidrar till finansieringen av omställningarna, men räcker inte till för att fullt ut hantera kostnadsökningarna som uppstår inom socialtjänsten. Statsbidragen ges under en begränsad tid, medan positiva effekter på kostnader förväntas uppstå först på längre sikt i takt med att tidiga förebyggande insatser förhindrar att mer omfattande behov uppstår.

Fortsatt osäkerhet om kostnader och ersättningar för flyktingmottagande

Även avseende migration och flyktingmottagande råder stor osäkerhet kring kostnadsutvecklingen framöver. Nämnden har redan idag flyktingrelaterade kostnader som inte kompenseras fullt ut av de statliga ersättningar som finns på området. Med aviserade reformer bedöms kostnader för personal som utreder behov, sociala insatser och boende öka samtidigt som det fortfarande är oklart om de statliga ersättningsnivåerna förändras.

Att Malmö blir screeningkommun i implementeringen av EU:s migrations- och asylpakt väntas exempelvis öka belastningen på bland annat överförmyndarverksamheten. Detta sker vid en tidpunkt då belastningen redan ökar till följd av lagförändringar som utökar enhetens uppdrag att utse ställföreträdare.

Ekonomiska risker med samsjuklighetsreformen

När det gäller samsjuklighetsreformen är det fortsatt oklart hur gränsdragningen mellan region och kommun ska se ut och därmed hur stora delar av nämndens uppdrag som övergår till Region Skåne. Staten har aviserat att en omfördelning av resurser mellan kommun och region bör göras för att återspegla förändringen i uppdragsfördelning. Hur stor denna omfördelning kommer att bli är ännu inte uttalat.

Nämnden ser en påtaglig risk för att minskade resurser till nämnden inte matchas av motsvarande minskning i kostnader och uppdrag. De uppdrag som förväntas kvarstå hos socialtjänsten är relativt omfattande. För nämnden är till exempel boendefrågan för de målgrupper som omfattas av samsjuklighetsreformen redan idag en betydande utmaning. Det är svårt att tillhandahålla ändamålsenliga boendeformer för målgruppen. Dygnskostnaderna för boenden med hög grad av stöd har dessutom ökat, vilket bedöms påverka nämndens kostnader även under kommande år.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Riktade statsbidrag

RIKTADE STATSBIIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2026	Prognos 2027
Fritidskort familjehemsplacerade barn, Främja familjehemsplacerade barns möjligheter till en meningsfull fritid	Socialstyrelsen	500	
Statsbidrag för att förebygga och motverka brottslighet	Socialstyrelsen	8 024	
Hembesöksprogrammet socialtjänsten	Socialstyrelsen	4 490	
Insatser som avser barn som löper risk att begå brott i miljöer kopplade till organiserad brottslighet	Socialstyrelsen	5 688	
Motverka hemlöshet enligt metoden Bostad först	Socialstyrelsen	2 274	
Omställning till en långsiktigt hållbar, förebyggande & kunskapsbaserad socialtjänst	Socialstyrelsen	46 765	
Statsbidrag för att förbereda kommunerna i införandet av ett nytt socialdataregister	Socialstyrelsen	144	
Statsbidrag för personalkostnader för skolsociala team	Socialstyrelsen	2 601	
Statsbidrag för subventioner av placeringar i den sociala barn- och ungdomsvården	Socialstyrelsen	14 039	
Statsbidrag till kommuner för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap	Socialstyrelsen	2 071	
Statsbidrag Insatser till barn och unga för att lämna kriminalitet	Socialstyrelsen	4 249	
Prognostiserad bidragssumma 2027	Socialstyrelsen		90 000
Fördelning av statsbidrag för förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning	MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	6 003	
Statsbidrag föräldraskapsstöd för att förebygga kriminalitet bland barn och unga	MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	11 410	
Ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet	MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	3 410	
Prognostiserad bidragssumma 2027	MFoF, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd		20 000
Statsbidrag för arbete mot mäns våld mot kvinnor, Kompetenscentrum 2026	Länsstyrelsen (medel från statsbudgeten)	280	
Statsbidrag för arbete mot mäns våld mot kvinnor, Resurscentrum Heder Skåne.	Länsstyrelsen (medel från statsbudgeten)	2 505	

Statsbidrag för arbete mot mäns våld mot kvinnor, Utbildningsinsatser	Länsstyrelsen (medel från statsbudgeten)	1 182	
Statsbidrag för arbete mot mäns våld mot kvinnor, Trygg relation 2026	Länsstyrelsen (medel från statsbudgeten)	781	
Statsbidrag för arbete mot mäns våld mot kvinnor, Mäns våld mot kvinnor	Länsstyrelsen (medel från statsbudgeten)	848	
Prognostiserad bidragssumma 2027	Länsstyrelsen		8 000
Trygg relation 2026	Jämställdhetsmyndigheten	2 686	
Övriga bidrag	Diverse projekt	2 873	3 000
RIKTADE STATS BIDRAG	Summa	122 823	121 000

Övriga bidrag

ÖVRIGA BIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2026	Prognos 2027
Anställningsstöd, lönebidrag, nystartsjobb	Arbetsförmedlingen	103 000	100 000
Momsbidrag	Skatteverket	55 000	55 000
Ersättningar för asylsökande, nyanlända och skyddsbehövande enligt EU:s massflyktsdirektiv	Migrationsverket	48 000	36 000
Återbetalning av försörjningsstöd	Försäkringskassan	25 000	25 000
Återbetalning av försörjningsstöd	Enskilda	3 500	3 500
Kostnadsersättning för kriminella avhoppare och deras boendeplacering	Polismyndigheten	5 000	5 000
Strategiska insatser inom psykisk hälsa och suicidprevention, delregionala medel	Regeringen och SKR, Sveriges Kommuner och Regioner	1 470	
Strategiska insatser inom psykisk hälsa och suicidprevention, kommunala medel	Regeringen och SKR, Sveriges Kommuner och Regioner	2 669	
Stimulansmedel FACT unga. Psykisk hälsa och suicidprevention, delregionala medel	Regeringen och SKR, Sveriges Kommuner och Regioner	2 113	
Prognostiserad bidragssumma 2027	Regeringen och SKR, Sveriges Kommuner och Regioner		6 000
Hållbara övergångar	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	850	
Samverkan för barns rätt	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	310	
Medvind	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	3 097	
Kompetensutveckling AMA	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	3 156	
Uppsök Unga	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	903	

Social vägledning Ung Malm	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	3 409	
Utväg II	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	1 648	
Kompetensutveckling Medledarprogram	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	1 359	
Digital kompetens	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)	5 320	
Prognostiserad bidragssumma 2027	ESF, Europeiska socialfonden (medel från EU och staten)		20 000
FRAM	Finsam, finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (medel från statsbudgeten)	15 111	
IPS Unga Malmö	Finsam, finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (medel från statsbudgeten)	2 225	
Kryddgårdsprojektet	Finsam, finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (medel från statsbudgeten)	735	
Malmö Kraften	Finsam, finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (medel från statsbudgeten)	2 802	
Prognostiserad bidragssumma 2027	Finsam, finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (medel från statsbudgeten)		20 000
Övriga kostnadsersättningar		500	500
ÖVRIGA BIDRAG	Summa	287 177	271 000

Riktade statsbidrag är öronmärkta för ett visst ändamål och kopplade till specifika myndighetsbeslut som reglerar medlens användning. De flesta betalas ut av ansvarig myndighet först efter särskild ansökan från kommunen och är förknippade med särskilda villkor.

Ofta gäller besluten om tilldelning av statsbidrag för maximalt ett kalenderår i taget. Statsbidragen är därmed förknippade med viss risk då de driver kostnader som behöver kunna avvecklas när bidraget upphör. Bidragskriterier kan också komma att ändras mellan åren.

Övriga bidrag utgörs i huvudsak av ersättningar per individ, men också av olika typer av projektmedel. Vissa av bidragen betalas ut via SKR eller andra samfinansieringsforum såsom Finsam eller ESF.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har under de senaste fem åren haft en årlig finansiering från riktade statsbidrag och övriga bidrag på över 400 miljoner kronor. Även i prognosen för 2026 och 2027 uppgår den totala finansieringen till cirka 390–410 miljoner kronor.

Prognos riktade statsbidrag – osäkerhet kring tilldelningsbelopp

Inför 2027 bedöms merparten av de riktade statsbidragen kvarstå, men exakta tilldelningsbelopp är ännu inte fastställda. Detta medför en ökad osäkerhet i att prognostisera varje enskilt bidrag. Sammantaget förväntas den totala finansieringen från riktade statsbidrag ligga kvar på en nivå som i stort motsvarar 2026. I tabellen prognostiseras intäkterna genom en summa per ansvarig myndighet eller bidragsgivare.

Socialstyrelsen förväntas även fortsättningsvis bevilja Malmö stad cirka 63 miljoner kronor för omställningen till ny socialtjänstlag (Omställning till en långsiktigt hållbar, förebyggande & kunskapsbaserad socialtjänst socialtjänst) varav Arbetsmarknads- och socialförvaltning beräknas få cirka 46 miljoner kronor.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) bedöms fortsatt ha ett uppdrag att stärka familjerätter och arbetet med föräldraskapsstöd som ett prioriterat område. Därför är bedömningen att bidrag om cirka 20 miljoner kronor kvarstår 2027, även om fördelningen mellan bidrag ännu ej är fastställd.

Finsam (finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet) fortsätter att bidra med medel till verksamheterna. Bidragsnivån har historiskt varit stabil och uppgår till 20 miljoner per år.

Europeiska socialfonden (ESF) nuvarande programperiod (ESF+) slutar år 2027. Nästkommande programperiod (2028 - 2034) förväntas omfatta väsentligt större utlysningar än tidigare, med preliminära uppskattningar om cirka 2 miljarder kronor per år på nationell nivå. Detta skapar förbättrade förutsättningar för ansökningar, särskilt inom områden som kompetensutveckling, ungas etablering och social inkludering.

Prognos övriga bidrag – minskade kostnadsersättningar

Finansieringen i form av övriga bidrag har över tid varit relativt stabil med undantag för ersättning från Migrationsverket och Arbetsförmedlingen, vilka successivt minskat under de senaste åren. Även i denna tabell summeras prognosen för 2027 per bidragsgivare.

Migrationsverket och Arbetsförmedlingen har under de senaste åren reducerat eller omstrukturerat sina individersättningar till kommunerna. Detta påverkar förvaltningens möjligheter att:

- finansiera insatser för asylsökande, nyanlända och skyddsbehövande
- erbjuda arbetsmarknadsinsatser

Förenklad omvärldsbevakning framöver genom Statskontorets portal

Statskontoret har, på uppdrag av regeringen, etablerat en samlad webbplats för statliga myndigheters utlysningar av riktade statsbidrag, i syfte att underlätta för kommuner och regioner.

Denna samordning förbättrar förvaltningens möjligheter att:

- identifiera relevanta finansieringsmöjligheter
- följa upp utlysningar systematiskt och säkerställa att tillgängliga bidrag tillvaratas.

Sammantaget stärker detta förutsättningarna för en effektiv omvärldsbevakning och bidrar till att långsiktigt upprätthålla finansiering via riktade statsbidrag.

Begäran om investeringsram

Nämndens investeringsbehov påverkas av verksamheternas behov i befintliga lokaler och av förändringar i omvärlden. Några exempel är det förändrade säkerhetsläget för medarbetare inom socialtjänsten och förändrade krav på fysisk tillgänglighet i lokaler.

Nämndens investeringsutgifter avser främst inköp av inventarier, kostnader för ombyggnader och uppdateringar av säkerhets- och brandskyddssystem i verksamheternas lokaler samt inköp och implementering av verksamhetssystem. Nämnden prognostiserar att genomföra investeringar under 2026 på drygt 13 miljoner kronor. Prognosen bygger på att nämnden inte behöver verksamhetsanpassa de eventuella tillkommande fastigheterna (utöver de som är kända våren 2026).

Även under kommande år finns ett fortsatt behov av investeringar i befintliga lokaler inom nämndens bestånd. Detta omfattar bland annat säkerhetslösningar såsom installation och uppgradering av passagesystem, utbyte av äldre larm- och brandlarmsanläggningar samt förbättrad belysning. Därutöver finns behov av löpande underhåll och renovering, exempelvis av utemiljöer, i syfte att säkerställa trygga, funktionella och ändamålsenliga verksamhetsmiljöer. Dessa investeringar är en förutsättning för att upprätthålla kvalitet och arbetsmiljö samt för att möta verksamheternas förändrade behov.

Nämnden behöver även beakta potentiella investeringsbehov kopplade till framtida verksamhetsomställningar. Kommande förändringar i regelverk, såsom det aviserade aktivitetskravet i försörjningsstödet och den planerade bidragsreformen, kan innebära att nya verksamheter behöver etableras eller att befintliga verksamheter behöver ställas om. Även om delar av dessa aktiviteter kan komma att bedrivas i befintliga lokaler, förväntas ett ökat antal Malmöbor vistas längre tid i förvaltningens lokaler. Detta medför ett möjligt ökat behov av investeringar i lokalanpassningar, renoveringar, inventarier, teknisk utrustning och datorer från och med 2027.

Ambitionshöjningen i kommande lagstiftning gällande kommuners ansvar för beredskap inför kris och krig kommer medföra ökade kostnader för nämnden exempelvis i form av investeringar eller lagerhållning.

Sammantaget leder behov av utveckling, underhåll och säkerhetsuppdateringar till ett fortsatt högt investeringsbehov i nämndens verksamheter under kommande år. Det totala investeringsbehovet uppgår till 25 miljoner kronor per år 2027–2028 och 20 miljoner kronor per år 2029–2031, vilket innebär att budgeterad investeringsnivå för 2027–2028 är oförändrad jämfört med 2026.

En högre investeringsnivå leder till ökade kapitalkostnader inom driftbudgeten vilket kräver omprioriteringar inom befintlig kommunbidragsram. Omprioriteringen är nödvändig för att hantera det eftersatta underhåll som identifierats samtidigt som nämnden ställer om till en mer effektiv och strategisk lokalplanering.

Ett utvecklingsarbete pågår kring förvaltningens interna lokalförsörjningsprocesser samt processer för underhåll och utveckling av befintliga lokaler. I takt med att lokalsamordningen utvecklats har områden identifierats där underhållet är eftersatt och åtgärder behöver genomföras och dessa behöver nämnden ta höjd för.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2027 samt plan för 2028 - 2032 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Inventarier och lokalanpassningar	25 000	25 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Summa investeringsram	25 000	25 000	20 000	20 000	20 000	20 000